

Dosarul nr. 2ra-1224/22
2-20123912-01-2ra-02092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. G. Grozav)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de
Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva lui Alexei Țurcan cu privire la încasarea
datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” și a fost
menținută hotărârea din 10 noiembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 06 octombrie 2020, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a
depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexei Țurcan cu privire la
încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, filiala Secția Administrare
Construcții Locative din Chișinău a ÎS „Calea Ferată din Moldova” a încheiat
contracte cu furnizorii de servicii comunale, precum SA „Termocom”, ÎM Regia
„Autosalubritate”, SA „Apă-Canal Chișinău”, ÎMS „Liftservice” privind prestarea
serviciilor locativ-comunale pentru fondul de locuințe ce se află la balanța ÎS „Calea
Ferată din Moldova”, iar la rândul său, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a prestat
serviciile de gospodărire comunală la toți locatarii blocurilor locative gestionate și în
consecință, ultimii au beneficiat nemijlocit de serviciile prestate, având obligații de a
achita în termen contravaloarea acestora conform facturilor/ordinelor de plată primite.

A menționat că, din cauza neonorării obligațiilor de plată de către

proprietarii/locatarii blocurilor locative gestionate de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, ultima înregistrează datorii față de furnizorii serviciilor locative-comunale și prin urmare este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei și chiar are obligația de a o face, pentru a stinge creanța sa față de furnizorii serviciilor locative-comunale.

Reclamanta a comunicat că, potrivit informației privind situația despre achitarea serviciilor locative-comunale eliberată de ÎM „Infocom”, Alexei Țurcan, proprietarul apartamentului nr. XXXXX, pentru perioada ianuarie 2012-februarie 2020 a acumulat o datorie pentru serviciile locativ-comunale în sumă de 9 198,24 lei.

A susținut că, conform fișei locuinței nr. 500329 deschisă de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, Alexei Țurcan, în calitate de proprietar al apartamentului nr. XXXXX a beneficiat de serviciile locative-comunale furnizate în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

Reclamanta a afirmat că, în vederea respectării procedurii de soluționare a litigiului pe cale amiabilă, în adresa lui Alexei Țurcan au fost expediate reclamațiile nr. H-4/844 din 30 aprilie 2020, care s-a întors cu mențiunea „necunoscut”, nr. H-4/2320 din 19 decembrie 2019 și nr. H-4/846 din 30 aprilie 2020, care s-a întors la expeditor cu mențiunea „nereclamat”.

A mai precizat că, până la momentul înaintării acțiunii în instanța de judecată, Alexei Țurcan nu a întreprins nicio acțiune privind stingerea datoriei în mărime de 9198,28 lei.

Reclamanta a notat că, din cauza neonorării obligațiilor de plată de către proprietarii blocurilor locative, în prezent, de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” sunt încasate dobânzi de întârziere, de către furnizori.

A invocat că, pârâtul, având obligația de a achita plata pentru serviciile locative-comunale la data limită indicate în facturile/bonurile de plată, nu și-a executat această obligație în termenul stabilit, iar întârzierea în executarea obligațiilor pecuniare are drept consecință plata dobânzii de întârziere.

Reclamanta a susținut că, dobânda de întârziere pentru perioada 01 august 2017-17 iulie 2020 constituie suma de 2 752,37 lei.

A solicitat reclamanta, încasarea din contul lui Alexei Țurcan în beneficiul ÎS „Calea Ferată din Moldova” a datoriei în sumă de 9 198,24 lei pentru perioada ianuarie 2012-februarie 2020, a dobânzii de întârziere în sumă de 2 752,37 lei calculată pentru perioada 01 august 2017-17 iulie 2020 și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva lui Alexei Țurcan cu privire la încasarea datoriei acumulate pentru perioada anului 2012-octombrie 2017, în mărime de 7 515,09 lei, ca fiind tardivă. S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva lui Alexei Țurcan cu privire la încasarea datoriei acumulate pentru perioada octombrie 2017-februarie 2020 în mărime de 1 683,15 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 2 752,37 lei și a taxei de stat, ca fiind neîntemeiată.

La 16 noiembrie 2021, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii

primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” și s-a menținut hotărârea din 10 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că, dreptul ÎS „Calea Ferată din Moldova” de a revendica datoriile de la Alexei Țurcan poate fi invocat pentru ultimii 3 ani până la adresarea în instanța de judecată, adică începând cu octombrie 2017, motiv pentru care s-a respinge ca tardivă pretenția cu privire la încasarea de la Alexei Țurcan a datoriei acumulate la locul de consum, mun. Chișinău, XXXXX pentru perioada anului 2012-octombrie 2017, în mărime de 7 515,09 lei.

Cât privește încasarea datoriei pentru perioada octombrie 2017-februarie 2020, s-a ajuns la concluzia de a respinge această cerință, dat fiind faptul că potrivit actului nr. H/4-1 din 06 februarie 2011 eliberat de Secția Administrare Construcții Locative a ÎS „Calea Ferată din Moldova”, s-a confirmat faptul că apartamentul nr. XXXXX nu este conectat la energia termică.

Totodată s-a remarcat faptul că, în cazul blocului locativ situat pe XXXXX nu pot fi stabilite pierderi normative de energie termică, din motiv că nu există încălzirea scărilor blocului, nu există etaj tehnic și subsol. Mai mult, în apartamentul nr. XXXXX nu există nici coloane de încălzire tranzitorii, fapt care pune la îndoială prezența pierderilor normative de energie termică, în situația în care serviciul de prestare a energiei termice în esență lipsește.

Subsecvent, s-a respins ca neîntemeiată alegația ÎS „Calea Ferată din Moldova”, precum că Alexei Țurcan a achitat periodic energia termică, or, prin răspunsul nr. 2926 din 24 noiembrie 2020 acordat de ÎM „Infocom”, s-a constatat parvenirea informației incorecte de la ÎS „Poșta Moldovei” privind ordinul de încasare din luna decembrie nr. 148097240, achitat la 16 ianuarie 2020 și a fost efectuat recalculul pentru serviciul energiei termice în sumă de 106,90 lei, fiind atribuit la serviciul apei potabile. Astfel, suma dată a fost achitată de fapt pentru apa potabilă și nu pentru energia termică.

La 17 august 2022, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului recurenta a indicat că, i-a fost lezat dreptul de a ataca în ordine de recurs încheierea care trebuia să fie emisă cu privire la excepția de tardivitate, dar nu a fost emisă, fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din CEDO.

A menționat că, în cadrul procesului de judecată intimatul a invocat excepția de tardivitate și respingerea acțiunii în partea ce ține de încasarea datoriei pentru serviciile comunale-agent termic în mărime de 7 515,09 lei, pentru perioada 2012-octombrie 2017.

Recurenta a comunicat că, intimatul în perioada anului 2012-februarie 2020 a efectuat achitări în vederea stingerii datoriei acumulate la serviciile comunale în sumă de 16 071,43 lei și a atras atenția asupra faptului că, în fiecare lună curentă sunt

incluse și datoriile la energia termică și a celorlalte servicii comunale.

A subliniat că, intimatul nu a contestat facturile recepționate lunar, iar prin urmare rezultă că sumele indicate în facturi au fost acceptate tacit, astfel fiind întrerupt termenul de prescripție de fiecare dată când pârâtul a recepționat facturile.

Consideră că, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat prevederile art. 401 din Codul civil și eronat au calificat ca fiind tardivă acțiunea în partea pretenției cu privire la încasarea datoriei pentru perioada anului 2012-octombrie 2017.

Recurenta a susținut că, ÎS „Calea Ferată din Moldova” s-a conformat prevederilor legale și a calculat 5% pentru energia termică, având în vedere că intimatul s-a debransat de la energia termică.

În acest context a invocat prevederile pct. 8 și 8⁶ din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191/19 februarie 2022.

Recurenta a notat că, intimatul, în calitate proprietar/locatar al apartamentului nr. XXXXX este obligat prin lege să achite 5% din costul energiei termice.

Cu privire la pretenția de încasarea a dobânzii de întârziere, recurenta a afirmat că, din cauza neonorării obligațiilor de plată de către proprietarii/locatarii blocurilor locative, în prezent de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” sunt încasare dobânzi de întârziere de către furnizori.

A notat că, prin hotărârea din 09 februarie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, dosar nr. 2c-978/17 s-a încasat în beneficiul SA „Termoelectrica” de la Secția Administrare Construcții Infrastructură dobânda de întârziere în sumă de 113 165,07 lei pentru neonorarea obligațiunilor de plată.

Recurenta a invocat în acest context că, la caz, dobânda de întârziere calculată intimatului în sumă de 2 752,37 lei pentru perioada 01 august 2017-17 iulie 2020 este prejudiciul cauzat creditorului prin neexecutarea obligației.

A indicat că, în acest sens au fost prezentate instanței de judecată toate probele necesare, în conformitate cu art. 118 din Codul de procedură civilă, pentru a demonstra că cu certitudine este pus în situația în care în urma neonorării obligației de achitare a serviciilor comunale de către proprietarii/locatarii caselor care se află la balanța ÎS „Calea Ferată din Moldova”, ultima suportă prejudicii prin încasarea de către furnizori a dobânzilor de întârziere.

În acest condiții, dobânda de întârziere are un caracter compensatoriu al prejudiciului cauzat recurentei prin neexecutare obligației.

Prin notificarea din 02 septembrie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 229).

Referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, copia deciziei contestate la 29 iulie 2022 (f.d. 185-

verso), inclusiv pe poșta electronică recurentei.

Astfel, recursul declarat la 17 august 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic